



Aan Minister en Staatssecretaris

nota

Voorhang SPUK-regeling veilig, slim, doelmatig en
duurzaam gebruik mobiliteitsinfrastructuur

TER BESLISSING

Datum

13 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/156532

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling ABJZ

Beslistermijn

22-06-2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Het ontwerp van de "Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027" moet op grond van de wet op het Mobiliteitsfonds worden voorgehangen bij de Tweede Kamer voordat deze kan worden vastgesteld. De regeling is nodig om een deel van de rijksbijdragen verbonden aan de afspraken uit de BO's MIRT 2022 aan gemeenten en provincies te kunnen betalen. Daarna kan de regeling worden gebruikt voor de betaling van de BO-MIRT afspraken die in de periode 2023-2027 worden gemaakt.

Geadviseerd besluit

Instemmen met voorhang van de ontwerpregeling bij de Tweede Kamer (en ondertekenen door de minister van aanbiedingsbrief).

De voorhang valt samen met het zomerreces van de Tweede Kamer. Als de brief uiterlijk 22 juni wordt verstuurd, heeft de Kamer tot uiterlijk 12 september om inlichtingen te vragen.

Kernpunten

De ministeriële regeling zal het mogelijk maken specifieke uitkeringen te verstrekken aan decentrale overheden om maatregelen uit te voeren die kunnen bijdragen aan slimmer, veiliger, doelmatiger en duurzamer gebruik van mobiliteitsinfrastructuur.

Tot medio 2019 was het mogelijk om gelden die in het kader van onder andere de BO's MIRT werden toegezegd aan gemeenten en provincies via een decentralisatie-uitkering (DU) aan hen over te maken. De Algemene Rekenkamer heeft echter in 2019 geconstateerd dat het Rijk (soms) voorwaarden verbond aan de toekenning van DU's, waardoor de beleids- en bestedingsvrijheid van decentrale overheden werd beperkt. Dit werd in strijd geacht met de Financiële-verhoudingswet. Daarom heeft het ministerie van BZK de regels voor het gebruik van DU's aangescherpt.

Om in de BO's MIRT toegezegde financiële middelen aan provincies of gemeenten uit te kunnen keren, moet sindsdien gebruik worden gemaakt van specifieke uitkeringen (SPUK's). In 2020 en 2021 zijn daarom ministeriële regelingen opgesteld ten behoeve van de betaling van dergelijke afspraken uit de BO's MIRT

van het voorgaande jaar. In het najaar van 2022 is besloten om een regeling op te stellen die bruikbaar zou kunnen zijn voor verschillende jaren. Voordeel is dat de komende jaren (aanzienlijk) minder tijd en energie hoeft te worden gestoken in het opstellen van een nieuwe regeling. Voor de decentrale overheden is bovendien het voordeel dat zij sneller het in een BO MIRT toegezegde geld kunnen ontvangen.

Op basis van twee voorgaande regelingen en een inventarisatie van de onderwerpen waarvoor de afgelopen jaren incidentele SPUK's zijn afgegeven, is bepaald welke onderwerpen zouden moeten worden opgenomen in een meerjarige regeling. Dat heeft geresulteerd in de onderhavige regeling. Deze biedt de mogelijkheid om financiële afspraken die zijn gemaakt in het BO MIRT van november 2022 en afspraken die worden gemaakt in de BO's MIRT in de periode 2023-2027 te kunnen nakomen.

Het moet dan gaan om afspraken die vallen binnen de nu in de regeling genoemde thema's (zie bijlage 1). Ook is het mogelijk om eventuele afspraken uit de BO's Leefomgeving die passen binnen deze thema's op basis van deze regeling te kunnen uitkeren. Dat voorkomt dat in geval van een beleidsvoornemen dat net na de BO's MIRT ontstaat, bijna een heel jaar moet worden gewacht voordat een formele afspraak kan worden gemaakt, die een basis biedt voor de betaling. Als de komende jaren de behoefte bestaat om middelen toe te zeggen voor andere beleidsthema's dan nu in de regeling zijn opgenomen, dan kan een aangepaste regeling worden opgesteld. De regeling zal de komende jaren vooral gebruikt worden voor het verstrekken van de middelen uit het programma 'slim, veilig en duurzaam' en voor minder-hindermaatregelen die nodig zijn om de effecten op te vangen van projecten die opnieuw worden geprioriteerd. Voorafgaand aan de BO's Leefomgeving en BO's MIRT worden voorstellen voor te maken financiële afspraken aan u voorgelegd.

Deze regeling moet worden voorgelegd aan de Tweede Kamer op grond van artikel 7, vierde lid, van de Wet Mobiliteitsfonds. De Kamer heeft gedurende 30 dagen de tijd om aan te geven of zij zich willen uitspreken over de ontwerpregeling. Driekwart van deze termijn moet bovendien buiten een reces van de Kamer vallen. Na deze termijn of na de afronding van de behandeling door de Tweede Kamer kan de regeling worden vastgesteld en gepubliceerd.

Deze regeling heeft geen betrekking op afspraken die zijn gemaakt in het kader van de € 7,5 miljard voor woningbouw en mobiliteit omdat hiervoor andere voorwaarden gelden. In verband met die afspraken is een beslisnota over de voorhang van de Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur aan u voorgelegd, die de financiering van afspraken over infrastructurele voorziening in relatie tot woningbouw op korte termijn (start bouw 3-5 jaar) bevat.¹

Ook is de onderhavige regeling niet van toepassing op maatregelen die vallen onder de SPUK-regeling voor lokale en regionale MIRT-projecten en MIRT-projectpakketten. Die regeling is bestemd voor grote projecten waarvoor de geraamde realisatiekosten het drempelbedrag van 225 mln. in de vervoersregio's MRA en MRDH² overschrijden en 112,5 mln. in de rest van het land.

¹ Nota met kenmerk IENW/BSK-2023/147301

² MRA: Metropoolregio Amsterdam, MRDH: Metropoolregio Rotterdam-Den Haag

Datum

13 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/156532

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &

Juridische Zaken

HBJZ

Afdeling ABJZ

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Krachtenveld

Voor gemeenten en provincies aan wie in de BO's MIRT van 2022 bijdragen zijn toegezegd, of in de komende jaren in de BO's MIRT en Leefomgeving bedragen zullen worden toegezegd, is deze regeling van belang, omdat deze regeling nodig is om de bedragen te kunnen uitkeren.

Er heeft afstemming plaatsgevonden met de provincies en gemeenten die gelet op de afspraken in het BO MIRT van 2022 aanspraak kunnen maken op een specifieke uitkering op grond van deze regeling.

De VNG heeft principiële bezwaren tegen gebruik van het instrument specifieke uitkeringen. In de toelichting is daarom expliciet aangegeven dat dit het enige instrument is dat voor de uitkering van geoormerkt geld toepast kan worden op basis van de Financiële-verhoudingswet. Daarnaast wil de VNG de middelen graag kunnen gebruiken voor de kosten die gemaakt worden voor de inzet van eigen medewerkers. Aan deze wens wordt in dit geval tegemoetgekomen omdat dit anders tot extra externe inhuur en daarmee hogere kosten en minder kennisborging zou leiden.

Nu het een uitkering aan decentrale overheden betreft is deze regeling afgestemd met BZK. Binnen IenW zijn de Directie Mobiliteit en Gebieden, HBJZ en CDFEZ betrokken.

De onderhavige regeling is – anders dan vaak het geval is - geen regeling die in beginsel op een onbeperkt aantal gevallen van toepassing is. In eerste instantie zijn de mogelijke ontvangers van de uitkering, de maximale hoogte daarvan en het percentage van de kosten dat in aanmerking komt één-op-één gekoppeld aan de tijdens het BO MIRT 2022 gemaakte afspraken. Daarna is de regeling van toepassing op afspraken die vanaf 2023 in de Bestuurlijke overleggen MIRT en Leefomgeving worden gemaakt. Ook hiervoor geldt dat de verlening van specifieke uitkeringen afhankelijk zal zijn van de daarover gemaakte afspraken en daarom vooraf bekend en afgebakend zal zijn.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Nvt

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beslisnota	
2	Regeling	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027
3	Aanbiedingsbrief	Aanbiedingsbrief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer t.b.v. de voorhang

Datum

13 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/156532

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling ABJZ

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Bijlage 1: Onderwerpen binnen het bereik van de regeling

Op basis van deze regeling kan een bijdrage worden verstrekt aan provincies en gemeenten voor afspraken die vallen binnen de volgende thema's:

- a. organisatorische en technische inbedding van levering van actuele en betrouwbare data voor digitale mobiliteitsdiensten en het data-gedreven uitvoeren van overheidstaken in het mobiliteitsdomein en daarop gerichte planvorming;
- b. bevordering van vermindering van gebruik van het openbaar vervoer en individueel vervoer tijdens de spitsuren;
- c. ondersteuning bij kennisuitwisseling en planvorming door werkgevers en advisering aan werkgevers in verband met verduurzaming en slimmer maken van woon-werkmobiliteit en zakelijk mobiliteit;
- d. ondersteuning bij de uitvoering van de Fietsambitie 2022-2025;
- e. ondersteuning bij het doen van onderzoek en het opstellen en laten uitvoeren van plannen ten behoeve van de ontwikkeling van keten- en deelmobiliteit;
- f. advisering over en ondersteuning bij het opstellen van een regionaal plan van aanpak voor verkeer en vervoer van goederen gericht op verbetering van de bereikbaarheid en vermindering van CO₂-emissie en advisering over en ondersteuning bij de uitvoering van dat plan van aanpak;
- g. het realiseren van fysieke infrastructurele aanpassingen van lokale of regionale aard;
- h. het verrichten van onderzoek ten behoeve van een veilig, slim en duurzaam gebruik van lokale en regionale mobiliteitsinfrastructuur;
- i. ondersteuning, organisatie en uitvoering van een aanpak, gericht op het gebiedsgericht beperken van de hinder van infrastructurele werkzaamheden door in te zetten op slim plannen en slim reizen.
- j. de ondersteuning van het samenwerkingsverband "Clean Energy Hubs" gericht op de uitrol van alternatieve laad- en tankinfrastructuur in NL.

Datum

13 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/156532

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling ABJZ

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2